



УДК 340.13

МІЖНАРОДНА ФУНКЦІЯ ПАРЛАМЕНТУ УКРАЇНИ

Студ. Я.О. Дігтяр, гр. БП-1-17

Науковий керівник: проф. А.Ю. Олійник

Київського національного університету технологій та дизайну,

Мета і завдання. Метою даної роботи є проведення системного порівняльно-правового аналізу функцій парламенту, визначення та аналіз міжнародної функції парламенту України, а також формулювання висновків і рекомендацій щодо міжнародної функції парламенту України. Для досягнення вказаної мети було поставлено такі завдання дослідження:

- проаналізувати досвід правового регулювання функцій парламенту в Україні та зарубіжних країнах;

- визначити функції парламенту та запропонувати пропозиції щодо реалізації міжнародної функції парламенту в Україні.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт дослідження – правовідносини, що виникають під час реалізації парламентських функцій. Предмет дослідження – правове регулювання функцій парламенту в Україні та зарубіжних країн.

Методи та засоби дослідження. Відповідно до мети та з урахуванням об'єкту та предмету дослідження було використано світоглядні, загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання. Зокрема, за допомогою діалектичного, історичного, формально-логічного, герменевтичного методів було досліджено становлення та розвиток функцій парламенту, взаємозв'язок з міжнародною функцією парламенту.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що дана робота є дослідженням, спрямованим на формулювання функцій парламенту та реалізацію міжнародної функції парламенту України, пропозицію рекомендацій щодо удосконалення законодавчого регулювання цієї функції в Україні на підставі зарубіжного досвіду. За результатами проведеного дослідження, було підготовано теоретичні і практичні пропозиції і рекомендації.

Результати дослідження. Для того аби взаємодіяти з іншими країнами та обмінюватися досвідом за для спільних цілей і виконань існує міжнародна функція, яку здійснює Верховна Рада України. Так, як законодавчим органом в Україні є Верховна Рада України, тобто парламент – вищий загальнонаціональний представницький орган державної влади, правомочний виконувати на основі конституційних приписів виконувати різні функції, включаючи міжнародну. Реалізуючи свою міжнародну функцію Верховна Рада України здійснює самостійну групу повноважень [1]. Надання у встановлений законом строк згоди на обов'язковість міжнародних договорів України та денонсація міжнародних договорів України – одне з міжнародних повноважень Верховної Ради. Також Верховна рада ухвалює рішення про приєднання до міжнародних договорів або їх прийняття. Згода на обов'язковість багатостороннього міжнародного договору для України, в підпитанні якого вона участі не брала, висловлюється шляхом прийняття закону України про приєднання України до міжнародного договору або його прийняття. Про це свідчить стаття 9 КУ. Положення даної статті Конституції мають надзвичайно важливе зовнішньополітичне і правове значення особливо в умовах активного входження України у світове співтовариство. По-перше, вони свідчать про вірність України своїм міжнародно-правовим зобов'язанням, які проголошуються обо- в'язковими для виконання поряд з національним законодавством, та про повагу до норм міжнародного права. По-друге, вони в певній мірі дають відповіді на питання практичного застосування положень міжнародних договорів в Україні та їх співвідношення з чинним законодавством України. Положення цієї статті Конституції співзвучні з чинним законодавством України. Так, Закон України "Про дію міжнародних договорів на території України" від 10 грудня 1991 р. передбачає, що укладені і належним чином ратифіковані Україною міжнародні договори є невід'ємною частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства. В цьому випадку міжнародний договір, учасником якого є Україна, має таку

ж юридичну силу, як і національний закон. Тому Закон України "Про міжнародні договори України" від 22 грудня 1993 р. обумовлює здійснення ратифікації міжнародних договорів (тих, які потребують ратифікації згідно з ст. 7 цього закону) не у формі постанови Верховної Ради України, як це було раніше, а шляхом прийняття спеціального закону про ратифікацію, який підписується Головою Верховної Ради України. Згідно із зазначеним законом ратифікації підлягають наступні міжнародні договори України: політичні (про дружбу, взаємну допомогу та співробітництво, про нейтралітет); загальноекономічні (про економічне та науково-технічне співробітництво); із загальних фінансових питань; з питань позики та кредиту; територіальні; мирні; які стосуються прав і свобод людини та громадянина; про громадянство; про участь у міждержавних союзах та інших міждержавних об'єднаннях (організаціях), системах колективної безпеки; про військову допомогу та щодо направлення контингенту Збройних Сил України до іншої країни або допуску збройних сил іноземних держав на територію України; про історичне і культурне над-бання народу України; договори, виконання яких обумовлює зміну чинних або прийняття нових законів України; інші договори, ратифікація яких передбачена законом або самим міжнародним договором. Відповідно до ст. 7 Закону України "Про міжнародні договори України" ратифікація міжнародних договорів України відбувається у наступному порядку. Пропозиції по схваленню міжнародних договорів України та по їх ратифікації подаються Президенту або Кабінету Міністрів України Міністерством закордонних справ самостійно чи спільно або за погодженням з іншими міністерствами і центральними органами державної виконавчої влади. Президент або Кабінет Міністрів розглядають пропозиції щодо схвалення договорів і приймають відповідні рішення про подання їх до Верховної Ради України на ратифікацію. Подані на ратифікацію міжнародні договори України попередньо розглядаються Комітетом Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД, а в разі необхідності - іншими комітетами Верховної Ради. Важливим є те, що у разі виявлення розбіжностей між договором, поданим на ратифікацію, і Конституцією України, договір має надсилатися до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо його відповідності Конституції.

Далі в законі зазначається, якщо на ратифікацію подано міжнародний договір, виконання якого вимагає прийняття нових законів України, проекти законів про ратифікацію та про зміни у законодавчих актах або проекти нових законів подаються на розгляд Верховної Ради разом і приймаються одночасно. Верховна Рада України з урахуванням висновків відповідних комітетів розглядає подані на ратифікацію Президентом або Кабінетом Міністрів міжнародні договори України і приймає відповідні рішення. На підставі рішення про ратифікацію Голова Верховної Ради України підписує ратифікаційну грамоту, яка засвідчується підписом міністра закордонних справ України. У частині другій даної статті Конституції зазначено, що укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції, можливе лише після внесення відповідних змін до неї. Тобто, іншими словами, укладення міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, забороняється. Тут важливо наголосити на тому, що зміна положень Конституції, якщо вони суперечать міжнародним договорам України, тепер можлива лише при вирішенні надзвичайно важливих питань життєдіяльності держави і суспільства і якщо при цьому не виникає загрози національним інтересам та безпеці України. Пропозиції про денонсацію міжнародних договорів України вносить Верховній Раді Президент України або КМ України. Верховна Рада проводить денонсацію міжнародних договорів України, ратифікованих НКЮ, договорів, прийняття або приєнання до яких було здійснено на підставі її рішень.

Денонсація (*фр. denoncer* — розривати) — припинення дії міжнародного договору шляхом повідомлення однієї держави іншій про припинення дії укладеного між ними міжнародного договору, здійснене в порядку і в термін, обумовлені цим договором. В Україні механізми денонсації, передбачені Законом «Про міжнародні договори України» для здійснення денонсації, однаково чинні при розгляді питань припинення, призупинення дії міжнародного договору України або виходу з договору.

Отже, виконання парламентом України міжнародної функції сприяє зміцненню та розвитку парламентаризму, через взаємодію з іншими країнами за допомогою міжнародних договорів.

Література:

1. Поняття, функції парламенту: <https://studfiles.net/preview/5124100/page/2/>